



Nacka Miljövårdsråd

Nacka Miljövårdsråd är en partipolitiskt och religiöst obunden förening, bildad 1969, med både enskilda personer och Nackaföreningar som medlemmar. Miljövårdsrådet verkar för en god boende-, arbets-, trafik- och fritidsmiljö. Nacka Miljövårdsråd är remissorgan i kommunala planfrågor.

Nacka 2025-04-10

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
Planenheten, KFKS 2016-508
Nacka kommun
131 81 Nacka
registrator.plan@nacka.se

Yttrande över samrådsförslag till detaljplan för Nya Nacka Forum

Nacka Miljövårdsråd har tagit del av förslaget.

Av ett flertal skäl avstyrker Nacka Miljövårdsråd detaljplaneförslaget. Detaljplanen är ett volymmässigt alltför stort tillägg till en redan alltför stor byggnadskropp. Planförslaget visar allt annat än god stadsmiljö. Vikdalsvägen blir inte en angenäm stadsgata och de tänkta bostäderna utgör inte god bostadsmiljö. Bostädernas entréer mynnar mot trånga gång- och cykelvägar mitt i ett av stadens huvudstråk. Busshållplatser får inte plats. Ett högt hus här harmonierar inte med Nya gatan kvarteren och inte heller med det befintliga höga huset samt med det sedan tidigare planerade höghuset norröver på andra sidan av Vikdalsvägen.

Ett högt hus på platsen gör dessutom att det befintliga skyddsrummet därunder måste ersättas med skyddsrum på annan plats (hur, om det går eller när redovisas inte). Behovet av skyddsrummet på denna plats är tydligt med tanke på att många människor arbetar, vistas och bor i närområdet. Större delen av detaljplaneförslaget för Forumbyggnaden måste därför stoppas.

Den översiktliga planeringen behöver också uppdateras innan den aktuella detaljplanen för Forumbyggnaden förs vidare. Det finns många svagheter vad gäller detaljerna i den aktuella planen, omfattningen på bebyggelsen, skyddsrumsförslaget, bostadsmiljö, buller etc. men redan de översiktliga frågorna är mycket problematiska. En detalj som visar på att föreslagen bebyggelse trängs in med skohorn är att den avlånga innergården tydligen ska samsas med det befintliga fläktsystemet.

På grund av att stadsbyggnadsprojektet Mötesplats Nacka pausats och en ny bytespunkt mellan tunnelbana och bussar ska tas fram kan nya förutsättningar i närområdet uppkomma vilket allt fortsatt planarbete behöver hantera. Att säkra entréerna till tunnelbanan och bytet till buss måste prioriteras. Detta innebär i nuläget att endast den norra delen av detaljplanen som säkrar uppgång från tunnelbanan mot Forum bör detaljplaneras och bostadsbebyggelsen (huvuddelen av planen) bör utgå.

Vikdalsvägen är en viktig och känslig stadsgata som kantas av andra projekt som sammantaget innebär nya störningar för alla typer av förflyttningar. Mitt för Nya gatan finns en viktig entré för kundernas bilar och transporter till butikerna. Denna entré behöver analyseras bättre med tanke på alla trafikslag som passerar här. Framtida hållplatslägen för buss här och på Skvaltans väg bör prioriteras både på kort och lång sikt.

För stadsmiljön vore mindre bebyggelsetillskott med gröna inslag att föredra på den östra sidan av Vikdalsvägen. Området söder om Forumbyggnaden bör samplaneras med det aktuella området för att kunna bedöma helheten i gestaltningen och hänsynen till byggnadens ursprungliga arkitektoniska kvaliteter. Fastighetsägaren får gång på gång utöka byggnaden på sina premisser - ska nästa detaljplan benämnas Nynya Nacka Forum?

Forumbyggnaden är redan en stor barriär i stadsmiljön och den föreslagna planen åtgärdar inte detta. Förbindelsen för gående och cyklande mellan Nya gatan/Stadshuset och Romansvägen får ta långa omvägar. Utvändigt finns endast trappor mellan Forums baksida och den 2 våningar lägre belägna Värmdövägen. Cyklar får ta den norra omvägen och det gäller även barnvagnar när Forum är stängt. En passage med småbutiker borde öppnas genom Forumbyggnaden för att ge området stadskänsla. En utvändig hiss öppen hela dygnet behövs mellan Forum och bankhuset.

Byggnadskolossen görs bara kolossalare genom tillbyggnaden och fasaden/kulissen gör inte stadsmiljön humanare och tillgängligare för befintliga och tillkommande näckabor. Mellanrummen och de små platserna tas bort och vindarna och skuggorna gör stadsmiljön oattraktiv.

Detaljplanens syfte är att möjliggöra ytterligare förtätning på den redan "visst" förtätade stadsstrukturen inom stadsdelen Sicklaöns centrala delar. Fastighetsägaren ska erlægga "viss" medfinansiering till tunnelbanans utbyggnad.

Kommunens syfte: Skapa en attraktiv och levande plats där människor trivs och mår bra, både under byggtiden och när det är färdigbyggt.

I de centrala stadsmiljöerna -- Vad passar in då?

- I centrala miljöer runt kommunens stadshus, låter man just denna byggnad få dominera. Det är här det förväntas fattas demokratiska beslut, under demokratiska processer. Just detta Stadshus ska inte få dominera landskapsbilden, utan det som ska dominera landskapsbilden är en köplada (Ursprungligen en designad köplada). Varför ska Nacka sticka ut just på det här sättet?



Stadshusets minimering? Vilka applåderar?

- I centrala stadsmiljöer passar inte längre motorvägarna in, utan de flyttas till stadens ytterområden. Nacka har behåller sina två (2) motorvägar.
- I centrala miljöer byggs det inte köplador, de placeras långt ifrån de centrala miljöerna.
- I centrala miljöer, där dras inte busshållplatser in.
- I centrala miljöer, där stannar bussarna vid alla busshållplatser, inte någon hpl. hoppas över.
- I centrala miljöer, där är trafiksäkerheten för de oskyddade trafikanterna **på en mycket hög nivå.**
- I centrala miljöer, då är det inte möjligt att köra runt en fastighet (Typ "Nya gatan"). Onödigt hit och dit körande, ersätts då med starka, tvingande och dirigerade trafikankvisningar.
- I centrala miljöer, då bör fastigheternas arkitektur harmonisera med varandra och **inte tävla emot varandra.**
- I centrala miljöer, då läggs det ner mycket arbete på att åstadkomma miljöer som underlättar för de gående i alla åldrar.



Trivsamt för de gående?

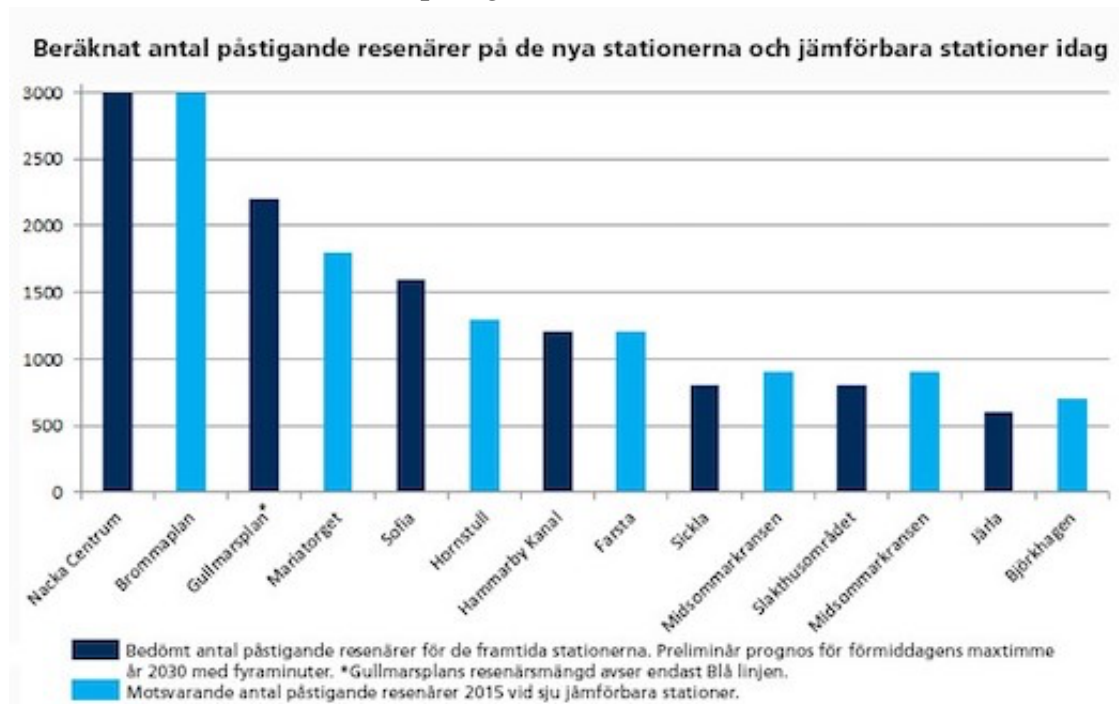


Genuin stadsmiljö, då kan de gående verkligen koppla av.

Vilka beslut har tidigare tagits?

- Planområdet ligger nära riksintresseområdet Storängen och riksintresseområdet för Stockholms farled och inlopp. Planområdet ligger också nära världens första och Sveriges enda nationalstadspark som just i år fyller 30 år. Kungliga nationalstadsparken sträcker sig från Ulriksdal och Sörentorp i norr till Djurgården och Fjäderholmarna i söder. Den spänner över kommunerna Solna, Stockholm och Lidingö. De historiska kungliga parkerna utgör kärnan i Nationalstadsparken, som totalt omfattar 27 kvadratkilometer, nästan åtta gånger mer än New Yorks Central Park.

- Nacka Forum fick byggas ut, men inte ett ord då om privata bostäder. 2008 genomgick Nacka Forum en större ombyggnation och idag är Nacka Forum ett av Stockholms största köpcentrum. På senare tid, har gallerians yta utökats ytterligare med lokal för en livsmedelsbutik (Hemköp), 3 250 kvadratmeter.
- Nacka kommun har redan varit ultragenerös i samarbetet med ägarna Unibail- Rodamco - Westfield, NU är det hög tid att sätta ner bägge fötterna och att ägna sig åt att uppmärksamma de egna kommuninvånarnas levnadsvillkor. **Människorna är de viktigaste i en attraktiv stadsmiljö.**
- **Gångflödena ökar kontinuerligt** med förtätningarna: Kvarnholmen, Värmdövägen, längs med 222.an, Nacka strand-Jarlaberg
- Bussterminalen på centrala Sicklaön, den har ännu inte erhållit sin slutliga placering. 2022 då fick Bilia tillstånd att bygga till och om sin anläggning vid Jarlabergsvägen, den hindrar aktivt en placering av bussterminalen. Vägval av alternativ på andra sidan av 222:an kan också påverka möjliga placeringar.
- I närområdet har redan placerats 13 skolor och flertalet idrottsanläggningar. Campushallarna Nacka strand har erhållit en ny modern idrottsanläggning om totalt 2 300 kvadratmeter som består av: bollhall, gymnastikhall, Yoga och dansstudio m.m. Unibail-Rodamco-Westfield är världens främsta utvecklare och förvaltare av flagshipdestinationer, med en portfolio värderad till 54.5 miljarder euro 31 december 2021, fördelad med 86% inom handel, 6% inom kontorslokaler, 5% inom utställnings och konferenscentrum och 2% inom service. Nacka Forum har välkomnat SATS.
- På sid 82 i planbeskrivningen illustreras att planen innebär **att gångtrafikanternas utrymme att begränsas ytterligare**, inte någon välkommen åtgärd.
- Tunnelbanan räknar med 3000 påstignar under maxtimmen:



- När tunnelbanan startar upp 2030 då behövs det busshållplatser i dess nära anslutning! Kommunen eftersträvar goda möjligheter att röra sig i centrala Nacka. Nya kopplingar och stråk till tunnelbanan och den nya bussterminalen ska vara tillgängliga och gena, **hur skall det kunna bli möjligt med denna skohornsarkitektur?**

- Halvfabrikatet i den östra tunnelbaneuppgången, hindrar en jämn fördelning av resenärerna (västra uppgången får ta merparten).
- För de flesta boende är Bullersituationen inte någon nyhet.
- Idag utgör Värmdöleden rekommenderad primär väg för transporter av farligt gods. Skvaltans väg, Vikdalsbron samt Skönviksvägen utgör rekommenderade sekundära vägar för farligt gods. I och med att utbyggnaden av trafikplats Skvaltans och den nya förbindelsevägen mellan trafikplatsen och Skönviksvägen är klar är det endast bensinstationen vid Vikdalsvägen norr om Värmdöleden som genererar transporter med farligt gods via Vikdalsbron.
- Det har inte gjorts några försök med att minska ner fordonstrafiken på Vikdalsvägen. Nacka har den geografin som staden har, det är mycket svårt att hitta alternativ till Vikdalsvägen, helt omöjligt att enkelrikta denna väg.
- **När staden håller på att krackelera**, då är det mellanrummen som håller ihop staden som då behöver granskas: orörda markytor, parker, torg, fontäner, förskole-och skolgårdar, busshållplatser, idrottsplaner, lekplatser, torghandel, rondeller etc. Det måste bli luftigare, mellanrummen är oundgängliga i alla former av stadsbyggnation.
- Det har inte gjorts några försök med att minska ner fordonstrafiken på Vikdalsvägen. Nacka har den geografin som staden har, det är mycket svårt att hitta alternativ till Vikdalsvägen, helt omöjligt att enkelrikta denna väg.
- Grundläggande i ett demokratiskt och jämlikt samhälle är att de offentliga rummen är inbjudande och trygga platser för alla människor. Det behövs levande stadsmiljöer i hela staden, där alla känner sig välkomna och kan röra sig smidigt, vistas fritt och känna sig trygga. Kö på trottoarerna på Vikdalsvägen, speciellt på västra sidan, det måste till betydligt större ytor för de gående, inte krympande ytor.
- Stadens mellanrum har inte getts tillräckliga utrymmen, rytmkänslan finns inte kontinuerligt där. Stadens mellanrum har lämnats sorgligt nog därhän som trivialiteter & som inte heller kan generera några större inkomster till byggföretagen. De namnlösa eller benämnda landskapen mellan bostadsområden, arbetsområden och handelsplatser accepteras ofta som ett nödvändigt ont (går inte att "cash" in på).
- När staden håller på att krackelera, då är det mellanrummen som håller ihop staden som då behöver granskas: orörda markytor, parker, torg, fontäner, förskole-och skolgårdar, busshållplatser, idrottsplaner, lekplatser, torghandel, rondeller etc. Det måste bli luftigare, mellanrummen är oundgängliga i alla former av stadsbyggnation.
- Det sägs att Invånarna ska ha bra levnadsförhållanden, det görs inte några undantag för folks bostäder. Här vill man tydligen göra något helt annat, vilka ska vilja bo här??
- Borttagandet av busshållplatserna utanför Forum Nackas västra entré. Det är inte Stockholmsregionen som hindrar detta återställande, bollen ligger på den egna hemmaplanen. Trafiksäkerheten måste bli mycket högre på Vikdalsvägen- Augustendalsvägen.
- Indragningen av överbyggnaden av 222:an skapar en helt annan situation.
- Höga husen på Forum Nackas västra sida, skapar instängdhet och skugga, fast det som behövs just här är rymd. Rymd minskar stressen. Det kommer aldrig komma att fungera att ha utomhusserveringar längs med Vikdalsvägen.

Mats Husén, Anne Wetterlind och Jan Åman

Detta remissvar är utlagt på webben som

<http://www.nackamiljo.se/samrnyanackaforum.pdf>

Nacka Miljövårdsråd
c/o Jan Åman
Plommongatan 9
138 31 Älta

Telefon:
070-5571039

E-post:
jan@aman.se
www.nackamiljo.se